

La integració de la mobilitat i l'accessibilitat dels treballadors en els sistemes de gestió de la prevenció en les empreses

Manel Ferri Tomàs

Secretaria de Salut Laboral i Medi Ambient

CS CCOO Àrea de mobilitat

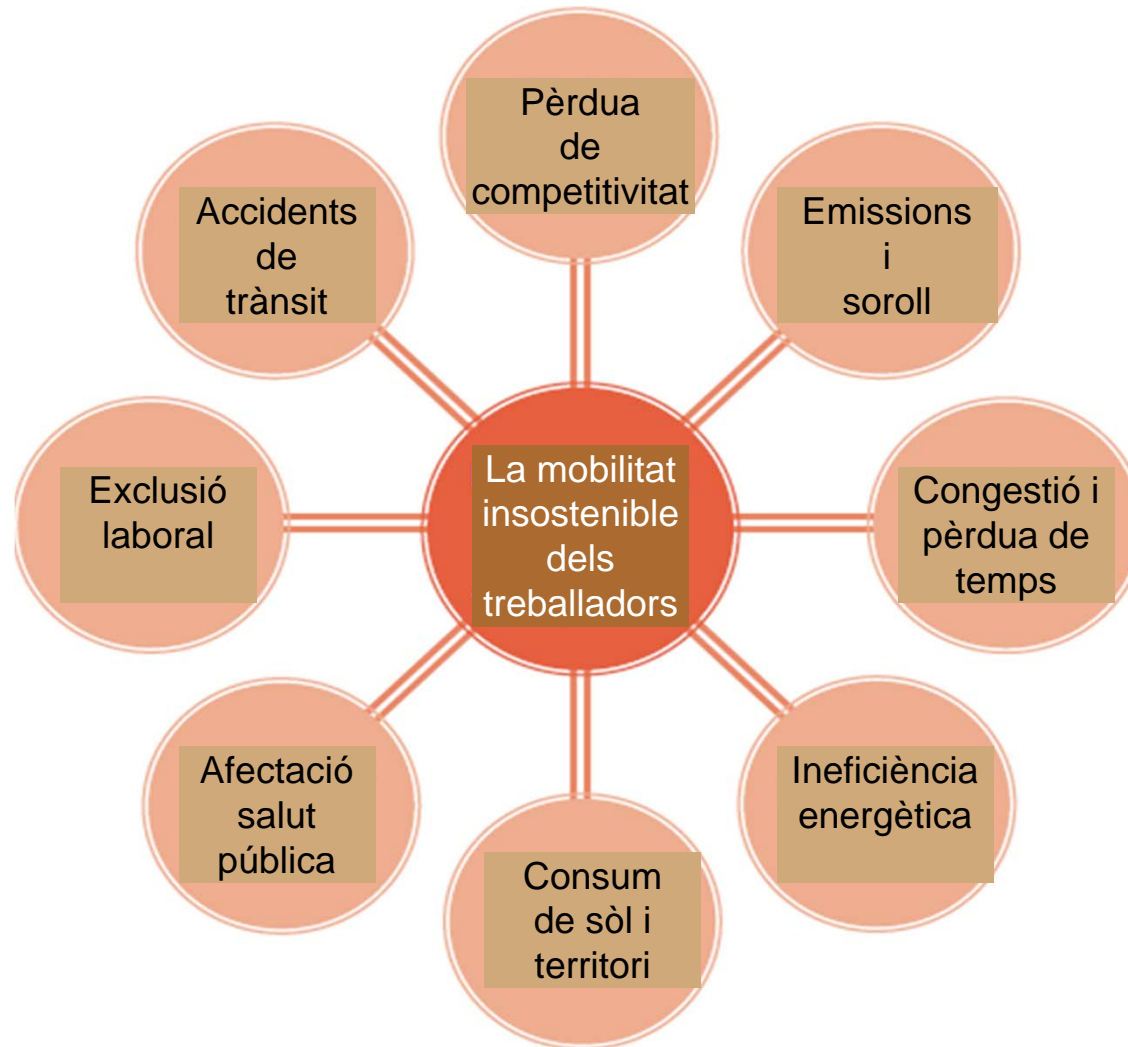
16/07/2014

- **El context de la mobilitat**

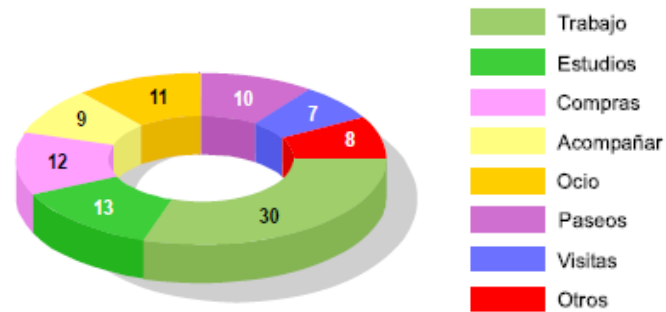
- Els accidents laborals de trànsit
- Els costos de l'accidentalitat
- La planificació i gestió de la mobilitat
- El gestor de mobilitat

■ Els impactes associats al model actual de mobilitat

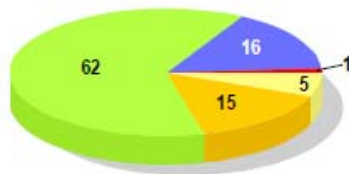

■ Les pautes de mobilitat a Espanya

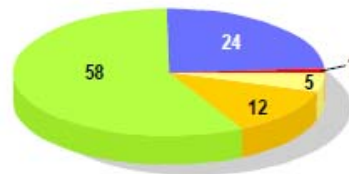
Motiu dels desplaçaments en dia feiner

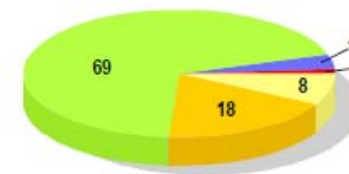
Distribució modal en els desplaçaments al centre de treball

Total

Àrea metropolitana

Àrea no metropolitana

■ Sólo a pie menos de 5 minutos
■ Sólo a pie más de 5 minutos

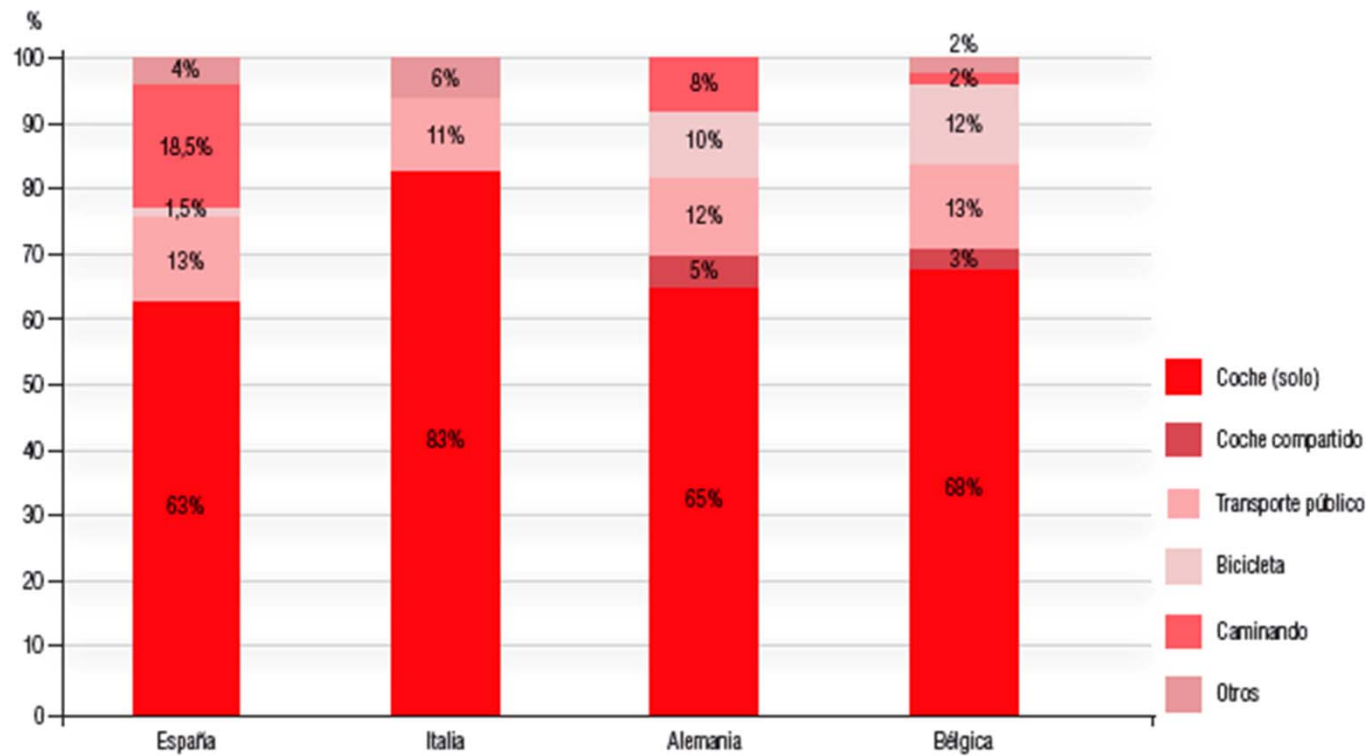
■ Sólo público
■ Sólo privado

■ Público y privado

Font: Movilia 2006

■ La distribuci3 modal a Europa [exemple de 4 pa3sos]

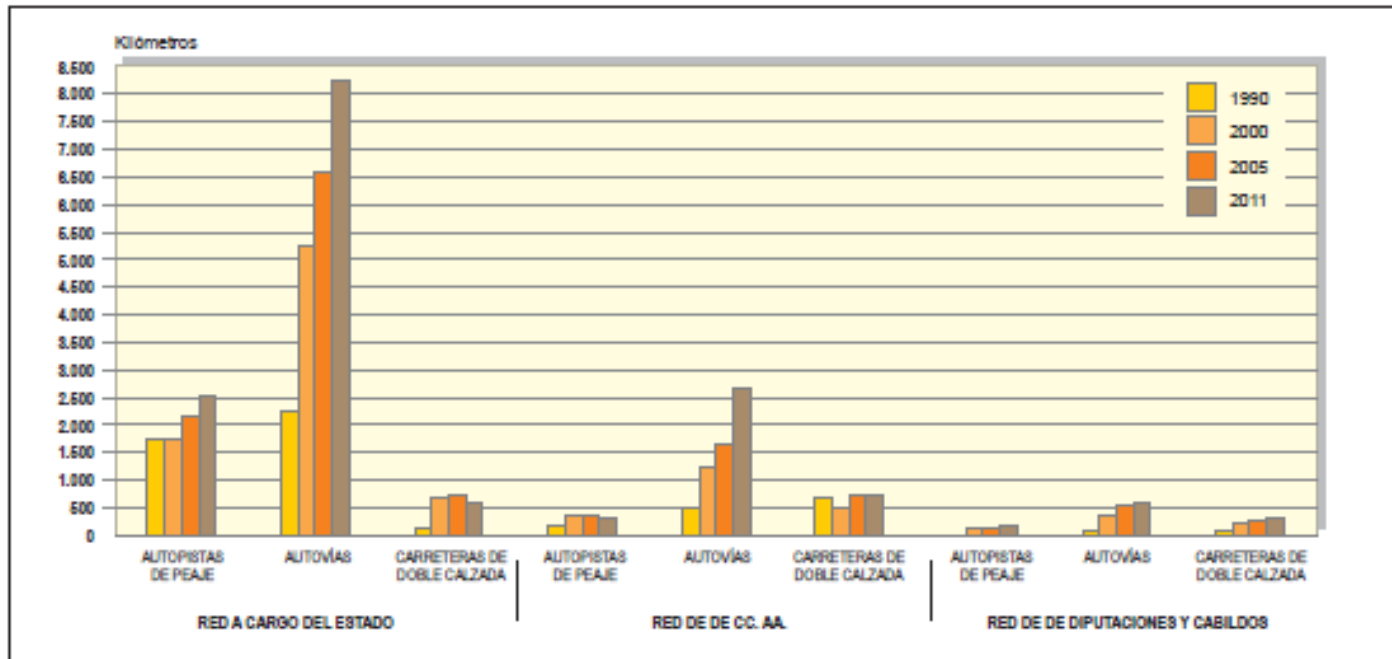
TRAJECTES CASA-FEINA

Fuente: Proyecto europeo E-Cosmos

■ L'aposta en infraestructures a Espanya

EVOLUCIÓ DE LES VIES DE GRAN CAPACITAT 1990 - 2011

Fon: Anuari estadístic 2011

■ Les principals conseqüències del model

El creixement de la xarxa viària de gran capacitat afavoreix la descentralització i la dispersió dels centres de treball al territori.

Aquest allunyament entre la residència i els centres de treball exigeix cada vegada més temps de desplaçament. Si els trajectes es fan en vehicle privat s'incrementa el risc d'accident, així com les situacions estressants associades principalment a les congestions de trànsit (cansament, irritabilitat, pèrdua d'hores de descans, ansietat ...).

- El context de la mobilitat
- **Els accidents laborals de trànsit**
- Els costos de l'accidentalitat
- La planificació i gestió de la mobilitat
- El gestor de mobilitat

■ El concepte

La llei diu que tindran la consideració d'**accidents de treball**: Els que pateixi el treballador en anar o tornar del lloc de treball.

Que passi **al camí d'anada o tornada entre el domicili** del treballador i **el lloc de treball**

Que no es produeixin **interrupcions voluntàries** durant el trajecte

Que es realitzen en **l'itinerari habitual** (no necessàriament el més curt)

■ Les característiques

Els accidents de trànsit on intervenen assalariats i que es produeixen *in itinere* o *in missió*, tenen característiques comunes

Es produeixen **fora de l'espai físic de l'empresa**

En la majoria de casos **a la via pública**

Són alhora **accidents de trànsit i accidents laborals**

PER TANT LA RESPONSABILITAT DE LA SEVA PREVENCIÓ RECAU
SOBRE LES EMPRESES I LES ADMINISTRACIONS PÚBLIQUES.

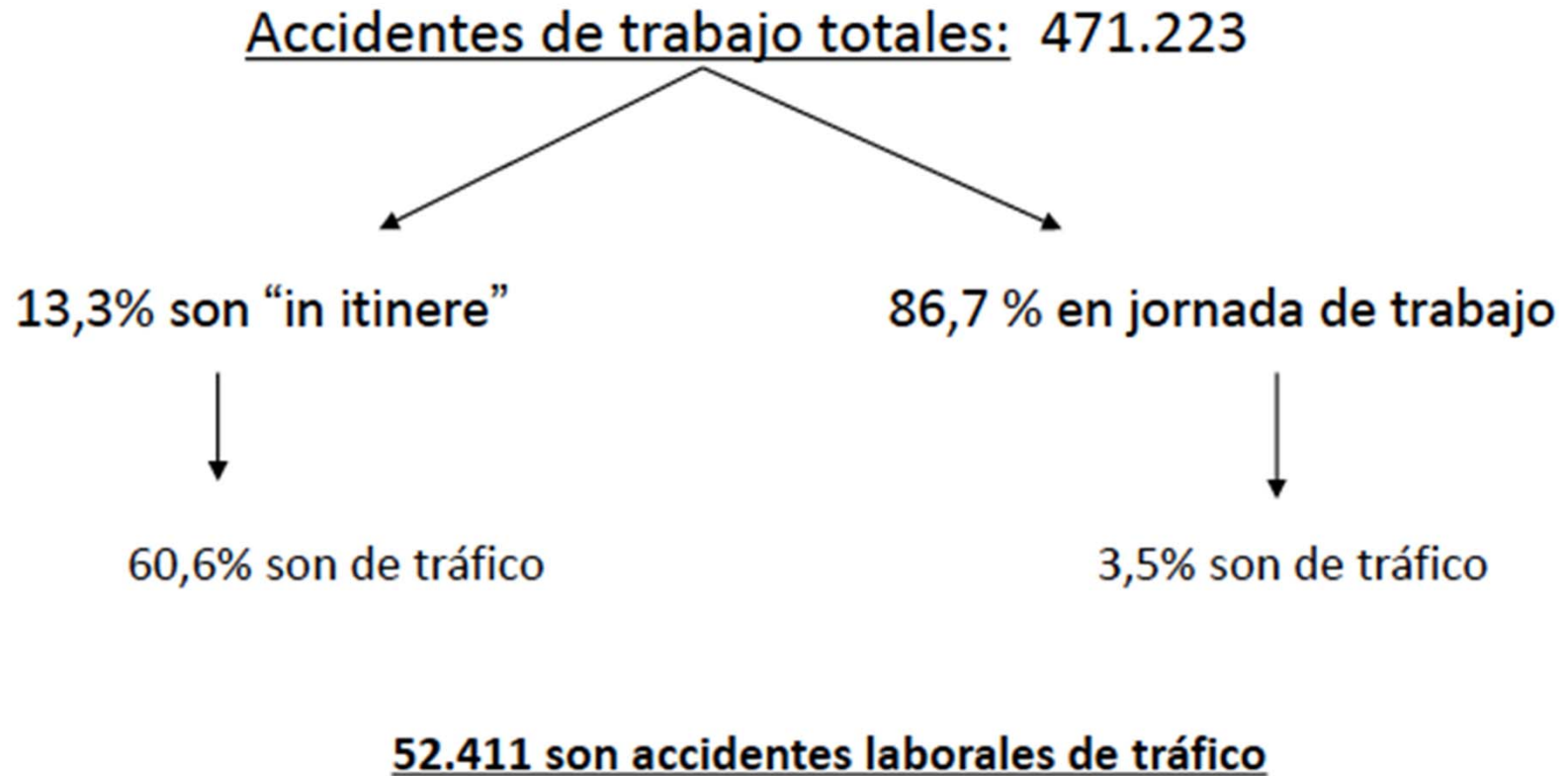
■ Les xifres de la mobilitat dels treballadors

El nombre de desplaçaments in itinere dels treballadors i treballadores espanyoles en un dia mitjà feiner (anada a la feina més tornada al domicili) el 2006 va ser d'uns **37,0 milions** sobre un total de 123,3 milions (30%)

Font: Dades de l'Enquesta de Mobilitat de les Persones Residents a Espanya 2006-07 (Movilia) que elabora periòdicament el Ministeri de Foment.

■ Les xifres dels accidents laborals

Font: <http://www.seguridadviallaboral.es/>

■ Les xifres dels accidents laborals

Dels 471.223 accidents laborals amb baixa que es van produir el 2012, 52.411 van ser accidents de trànsit (més del 10%).

Cada dia es produeixen 143 accidents vials laborals amb baixa (comptabilitzant també dissabtes i diumenges).

Dels accidents vials laborals mortals que es van produir el 2012, el 55,5% van ser in itinere, i el 44,4% durant la jornada.

Els accidents de trànsit laborals suposen el 39% dels accidents laborals mortals.

3 DE CADA 10 ACCIDENTS LABORALS MORTALS ES PRODUEIXEN PER CAUSES DE TRÀNSIT.

■ L'accidentalitat laboral a la resta d'Europa

ACCIDENTS LABORALS AL TRAJECTE IN ITINERE:

- Bèlgica: 45% de les morts i 10% dels accidents laborals.
- Finlàndia: 45% de les morts i 13% dels accidents laborals.
- França: 47% de les morts i 10% dels accidents laborals.
- Alemanya: 43% de les morts i 15% dels accidents laborals.
- Itàlia: 21% de les morts i 6% dels accidents laborals.
- Portugal: 16% de les morts i 6% dels accidents laborals.

■ La radiografia de l'accidentalitat in itinere a Espanya

El 11,8% dels accidents de treball amb baixa són accidents in itinere, i s'observa una **tendència global creixent**.

El grup d'edat que recull major nombre d'accidents in itinere, entre els **homes, és el de 25 a 44 anys**, mentre que en les **dones és el de 24 anys o menys**.

El 2008 i 2009 del total de les víctimes d'accidents de trànsit un **60%** i un **54%**, respectivament, van ser accidents de treball (in missió i in itinere).

Del total d'accidents de treball de trànsit **el 70% van ser accidents in itinere i l'altre 30% van ser en missió**.

- El context de la mobilitat
- Els accidents laborals de trànsit
- **Els costos de l'accidentalitat**
- La planificació i gestió de la mobilitat
- El gestor de mobilitat

■ Els costos per a la Seguretat Social

Les pèrdues econòmiques en el sistema de la Seguretat Social per l'impacte dels accidents de trànsit entre 2000-2010 assolir **un 1,21% del PIB**.

Es consideren les **despeses sanitàries** de les víctimes i socialment, el conjunt de persones que **deixen de treballar i cotitzar**. També es consideren els **beneficis hipotètics perduts** en el sistema de la SS en cas de no haver accident.

Els costos principals són:

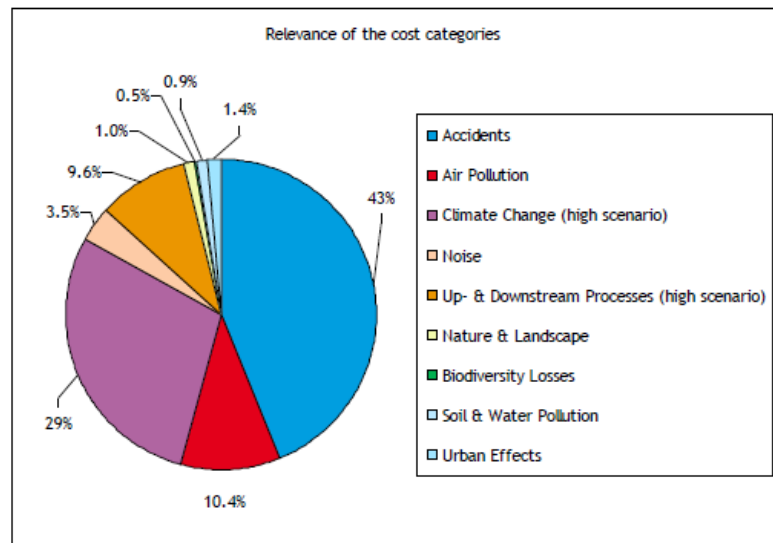
- pensions per incapacitat permanent, jubilació i mort i supervivència (viduïtat, orfandat)
- incapacitat temporal
- prestació familiar per fill a càrrec,
- altres prestacions com l'auxili per defunció

*Font: Els accidents de trànsit i la seva incidència en el sistema de la Seguretat Social (2000-2010).
Ministeri d'Ocupació i Seguretat Social.*

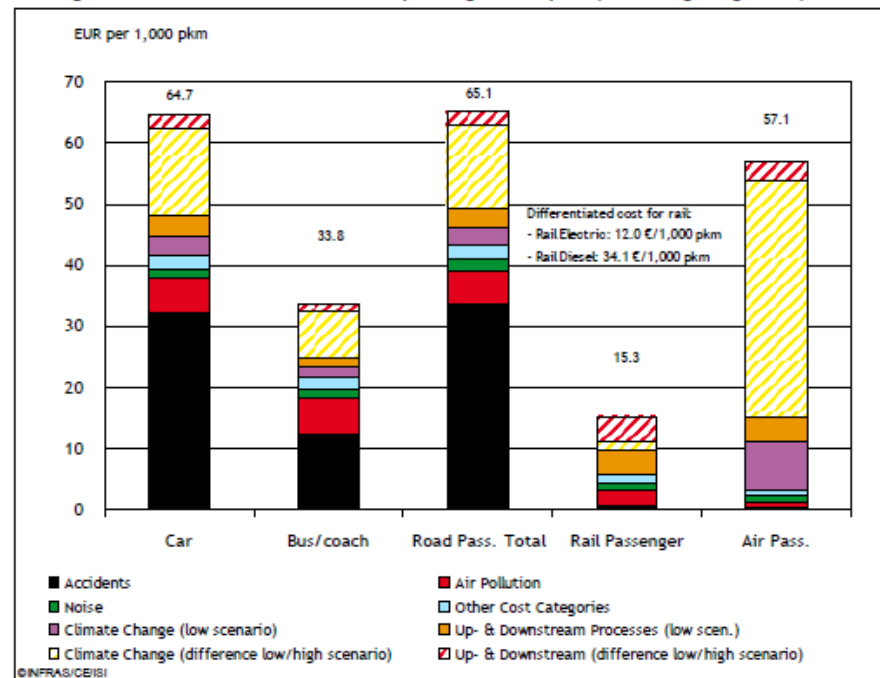

■ Els costos externs del transport a Europa

En la mobilitat, hi ha externalitats negatives que són **exclòses del balanç econòmic** malgrat els impactes socials i ambientals que suposen per al conjunt de la societat.

Average external costs 2008 for EU-27*: passenger transport (excluding congestion)

Font: External costs of transport in Europe, 2011

■ L'alternativa al vehicle privat

RISC D'ACCIDENT ASSOCIAT A DIFERENTS MANERES DE MOBILITAT

Tipo de vehículo	Nivel de riesgo
Automóvil	100
Autobús	12
Autocar	9
Tren	3
Bicicleta	2

Automòbil= base 100

Font: Comissió Europea

Els transports públics col·lectius **són entre 10 i 30 vegades més segurs** que el cotxe per viatger/km

■ L'acció preventiva

Els principis de l'acció preventiva diuen que:

- Els riscos s'han **d'evitar**
- S'han d'**avaluar** aquells que no es puguin evitar
- S'han de **combatre en el seu origen**
- S'han d'adoptar mesures que anteposin la **protecció col·lectiva** davant de la individual

■ Les principals conclusions

Un model de mobilitat al treball exageradament dependent de l'ús dels vehicles a motor privats té com a conseqüència una alta taxa d'accidentalitat viària ...

... que perjudica en primer lloc a les víctimes, però també al benestar de la societat en general, i a la competitivitat empresarial en particular.

Aquesta alta sinistralitat es pot evitar. Per això, inexcusablement, cal actuar des de les administracions públiques i des de les empreses, però també des de l'acció sindical.

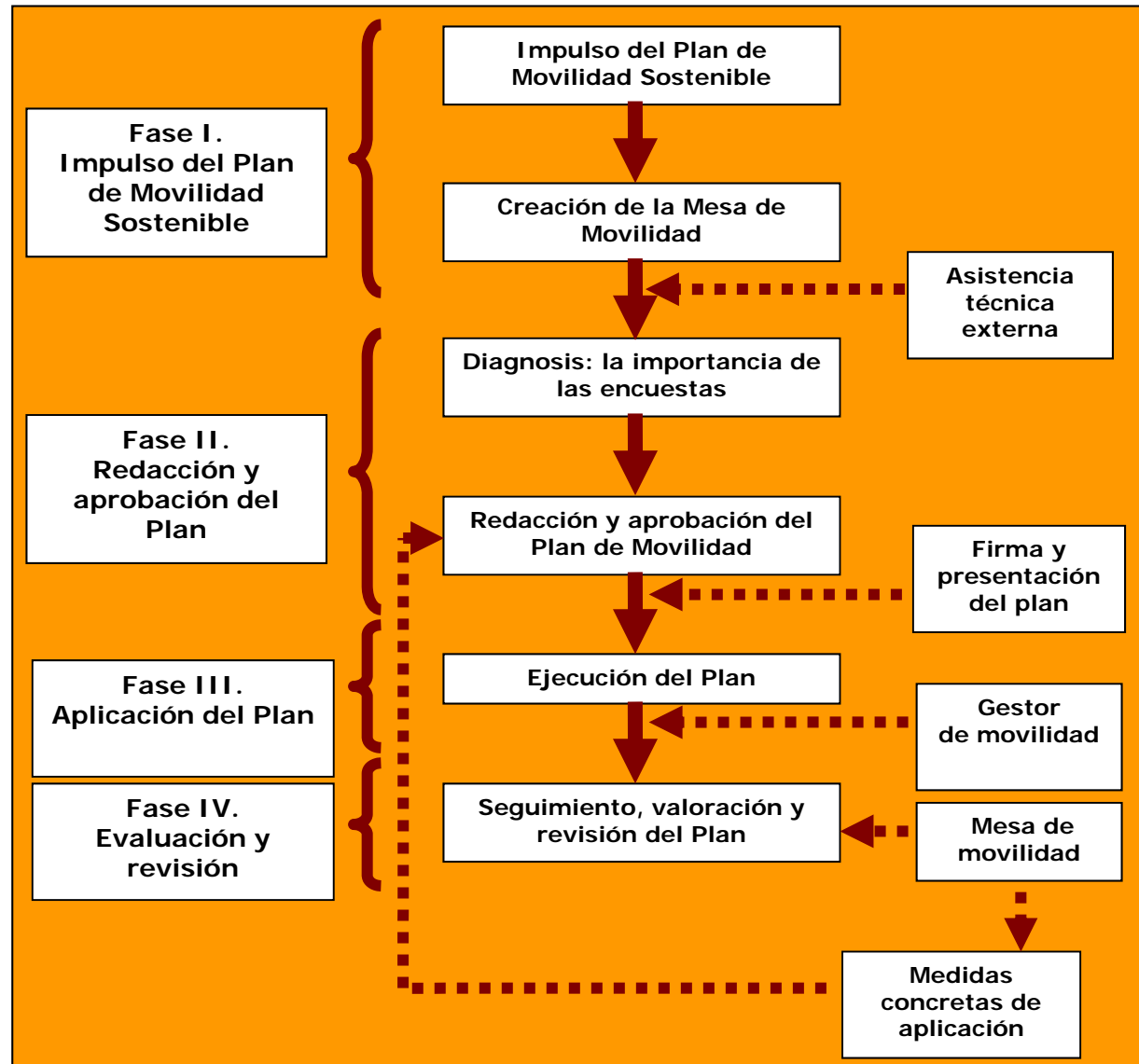

EL MILLOR PLA DE PREVENCIÓ, PER EVITAR EN ORIGEN EL RISC D'ACCIDENT ÉS EL PLA DE MOBILITAT SOSTENIBLE I SEGURA AL TREBALL

- El context de la mobilitat
- Els accidents laborals de trànsit
- Els costos de l'accidentalitat
- **La planificació i gestió de la mobilitat**
- El gestor de mobilitat

■ El procediment d'actuació

■ La constitució de les meses de mobilitat

Espais estables de participació i concertació participats pels representants dels treballadors/es, per les direccions de les empreses i/o administracions, per les administracions locals i sectorials i els operadors de transport.

Han d'estar representats els treballadors/es externs.

L'objectiu és promoure i col·laborar en la realització del pla i impulsar i divulgar la posada en marxa de les propostes, alhora de ser l'òrgan de referència en la gestió de la mobilitat en el seu àmbit.

■ Els plans de mobilitat sostenible (I)

Elaborar **plans de mobilitat sostenible**.

A partir de la demanda i l'oferta de la mobilitat s'han d'establir les estratègies i mesures d'intervenció per fomentar la mobilitat sostenible. Concretar objectius temporals, fer propostes operatives, determinar els responsables, el cost i el finançament, i establir indicadors de seguiment.

■ Els plans de mobilitat sostenible (II)

L'objectiu prioritari ha de ser garantir el dret a la mobilitat sostenible, segura, saludable, equitativa i econòmica dels treballadors i treballadores, és a dir: reduir la dependència del vehicle privat motoritzat.

Un Pla de mobilitat sostenible és un compromís mutu entre les empreses, les administracions públiques i els treballadors i treballadores.

Un Pla de mobilitat sostenible és un procés dinàmic que no es tanca mai, sinó que ha d'estar en permanent revisió.

■ Els plans de mobilitat sostenible (la diagnosi)

El Pla ha de constar de tres parts:

1 - La diagnosi o anàlisi.

2 - Pla d'acció

3 - Indicadors de control i seguiment del pla

1 - Diagnosi. Conèixer la realitat per transformar-la. Recopilar informació i dades que permetin identificar adequadament els problemes i disfuncions

- **Característiques del centre de treball.** Sector d'activitat, nombre de treballadors, localització, etc.
- **Demanda.** Conèixer els hàbits, les necessitats i les problemàtiques dels treballadors: L'enquesta
- **Oferta.** Infraestructures i serveis de mobilitat i accessibilitat

■ Els plans de mobilitat sostenible (el pla d'acció)

2 - Pla d'acció. Plantejar i impulsar les mesures correctores i d'actuació, i fer propostes operatives concretant objectius temporals, incloent el pressupost i la responsabilitat d'execució de les mesures.

- ***Potenciar els desplaçaments a peu i en bicicleta:***
 - Garantir uns itineraris segurs i còmodes amb voreres amples, pavimentades, il·luminades, control de la indisciplina en l'aparcament, etc.
 - Instal·lació d'aparcaments de bicicletes segurs i protegits, prioritàriament en l'interior dels edificis. Instal·lar vestuaris i dutxes

■ Els plans de mobilitat sostenible (el pla d'acció)

- Implantació de la flota de bicicletes del centre de treball
- Creació de serveis públics de bicicletes
- Edició d'una guia informativa que reculli les recomanacions bàsiques per a la realització dels trajectes en bicicleta incloent els itineraris més segurs i accessibles
- Pacificar el trànsit de l'entorn

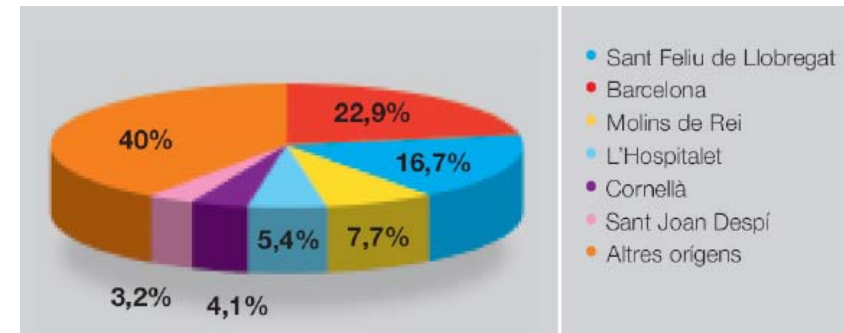

→ Un exemple: polígon El Pla

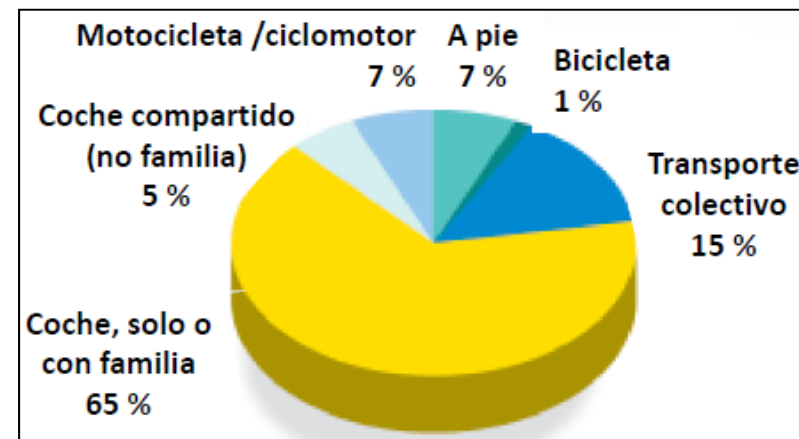
Característiques del polígon

Procedència dels treballadors

Maneres de desplaçament

El 2010 es va realitzar un carril bici per enllaçar el polígon amb els municipis confrontants a l'antiga N-340.

S'han instal·lat aparcaments a la zona urbana i en els voltants de l'estació ferroviària des de la qual hi ha un itinerari còmode i segur al polígon.

Per atendre la demanda creixent algunes empreses s'han començat a dotar d'aparcament propi de bicicleta.

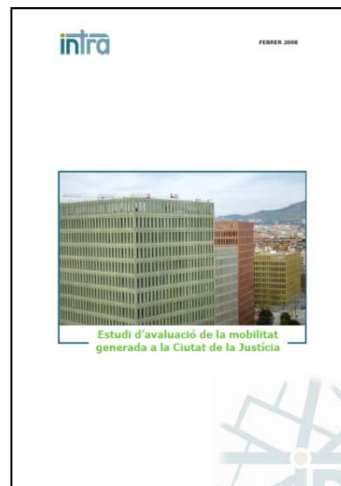

■ Els plans de mobilitat sostenible (el pla d'acció)

- ***Augmentar els desplaçaments en transport públic:***
 - Informar els treballadors i treballadores de l'oferta de TP.
 - Adequar els horaris del transport públic a les entrades i sortides dels treballadors i treballadores, reforçar les freqüències i la capacitat.
 - Implantar nous serveis i adequar les línies de bus existents, canviant itineraris per millorar la cobertura territorial i apropar les parades als centres de treball.
 - Bonificació dels abonaments de transport. Els RD6/2010 i RD1788/2010, estableixen exempcions en l'IRPF als treballadors i de les cotitzacions de la SS dels empresaris, quan aquests faciliten abonaments de transport públic.

→ Un exemple: la Ciutat de la Justícia de Barcelona

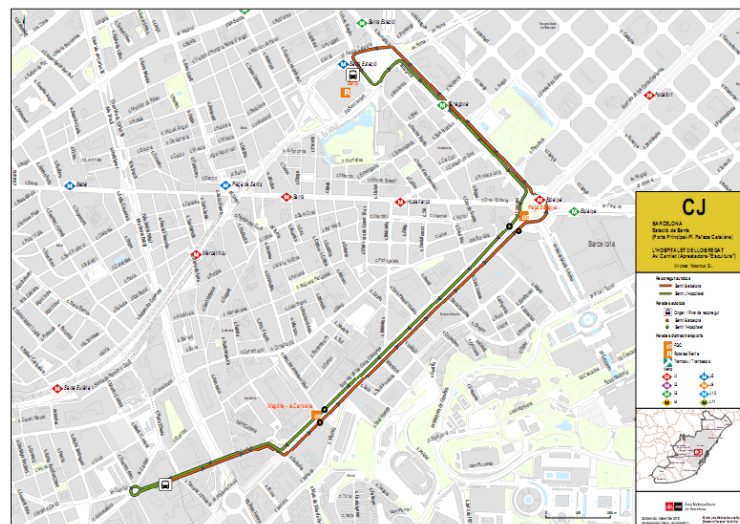
- El nou equipament judicial va suposar el trasllat de gairebé **2.500 treballadors/es** i més de **10.000 visitants diaris**.
- El 2008 es va concloure **l'Estudi d'avaluació de la mobilitat generada** que analitzava l'increment potencial de desplaçaments provocat pel nou equipament judicial.
- Va analitzar les **necessitats de mobilitat** de les persones que es desplaçarien fins al nou emplaçament i va establir **propostes afavorint l'accés en mobilitat sostenible**.

- Quan en 2009 va entrar en ple rendiment la Ciutat de la Justícia, es va implantar el **bus llançadora CJ**.
- Com a promotor del complex judicial, la línia **està cofinançada pel Departament de Justícia** de la Generalitat de Catalunya, a més de per l'Entitat metropolitana de transport de Barcelona.

- L'autobús uneix l'estació de Sants, el més potent intercanviador ferroviari de transport públic de Barcelona, amb la Ciutat de la Justícia
- Té una freqüència de pas de 15 minuts i un temps de recorregut de 15 minuts

- Per millorar el temps de recorregut **es va habilitar un carril bus contrasentit al carrer Tarragona** per estalviar 5 minuts de trajecte
- El 2009 va tenir una mitjana de **700 viatgers diaris**, el 2010 i el 2012 ha arribat als **1.000 viatgers diaris**. Amb un total de 253.000 viatgers anuals.

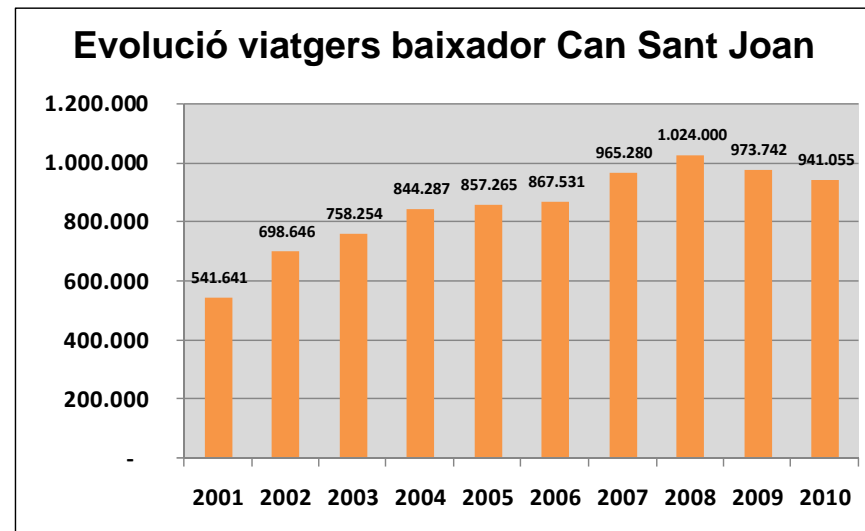
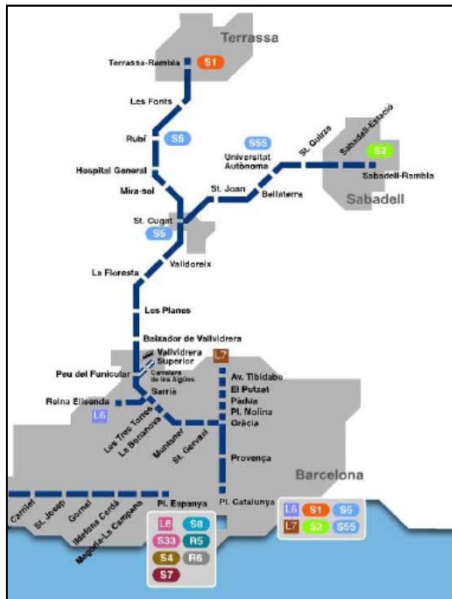

→ Un exemple: polígon Can Sant Joan

- **12.000** treballadors i treballadores
- Unes **40 empreses** majoritàriament mitjanes i grans
- **Polígon mixt del** sector serveis i industrial (HP, Banc Sabadell, Sharp, TVE, Correus, Catalana d'Occident, Novotel, etc.)
- **5 escoles** (1 universitària) amb 4.000 alumnes

- Del total de treballadors/es que es desplacen al polígon, **un 26% utilitzen el ferrocarril**: en total gairebé 1.000.000 de viatgers anuals.
- El 60% dels viatgers del ferrocarril accedeixen a peu als seus centres de treball i el **40% utilitzen el bus llançadora**.

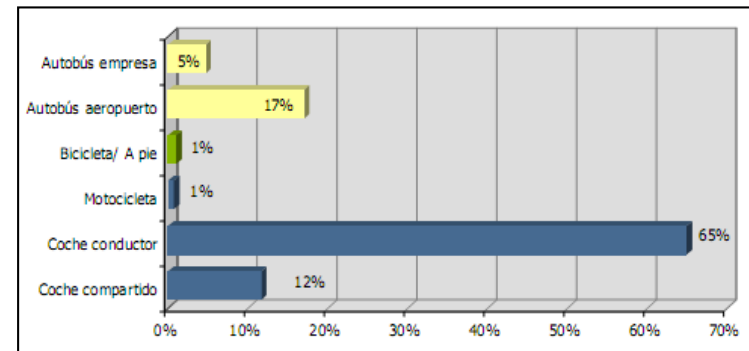
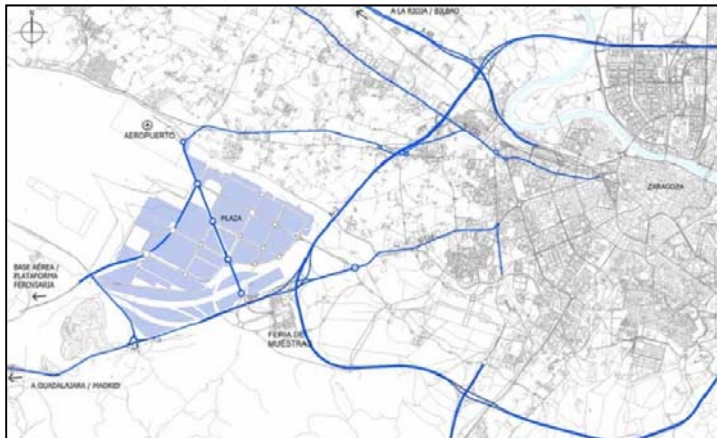
- Intermodalitat ferroviària-autobús: **eficaç, ràpida i còmoda**
- Temps de viatge **atractiu**
- Bus llançadora **exclusivament laboral**, sense recorregut per casc urbà
- **Oferta ajustada a la demanda**, horaris i recorregut
- La mitjana d'usuaris és d'uns **1.500 al dia** i en va tenir **370.000 el 2012**

FGC Ferrocarrils de Catalunya		Horari feiners Gener 2009																												
Autobús Sant Joan ↔ Polígon Can Sant Joan		Circula de dilluns a divendres feiners, excepte mes d'agost i festes locals de Barcelona																												
Estació Sant Joan	6:42	7:06	7:30	7:40	7:45	7:51	7:56	8:01	8:08	8:13	8:18	8:25	8:30	8:37	8:38	8:45	8:52	8:58	9:02	9:09	9:13	9:18	9:26	9:29	9:33	9:46	9:57	10:11	Estació Sant Joan	
TVE / Novotel	6:45	7:07	7:31	7:41	7:46	7:52	7:57	8:02	8:09	8:14	8:19	8:26	8:31	8:38	8:39	8:46	8:53	8:59	9:03	9:10	9:14	9:19	9:27	9:30	9:34	9:47	9:58	10:12	TVE / Novotel	
Gimbernal / THAU	6:48	7:09	7:33	7:43	7:48	7:54	7:59	8:04	8:11	8:16	8:21	8:28	8:33	8:40	8:41	8:48	8:55	9:01	9:05	9:12	9:16	9:21	9:28	9:30	9:36	9:49	10:00	10:14	Gimbernal / THAU	
Hewlett Packard	6:48	7:10	7:34	7:44	7:49	7:55	8:00	8:05	8:12	8:17	8:22	8:29	8:34	8:41	8:42	8:49	8:56	9:02	9:06	9:13	9:17	9:22	9:30	9:33	9:37	9:50	10:01	10:15	Hewlett Packard	
Roche Diagnostics	6:47	7:11	7:35	7:46	7:51	7:57	8:02	8:08	8:14	8:19	8:24	8:31	8:36	8:42	8:44	8:50	8:56	9:04	9:07	9:15	9:19	9:23	9:30	9:35	9:36	9:51	10:02	10:16	Roche Diagnostics	
Deutsche Bank	6:48	7:12	7:36	7:47	7:52	7:58	8:03	8:07	8:15	8:19	8:25	8:32	8:37	8:43	8:45	8:51	8:59	9:05	9:08	9:16	9:20	9:24	9:33	9:36	9:39	9:52	10:03	10:17	Deutsche Bank	
Can St. Joan Business C.	6:48	7:12	7:36	7:47	7:52	7:58	8:03	8:07	8:15	8:19	8:25	8:32	8:37	8:43	8:45	8:51	8:59	9:05	9:08	9:16	9:20	9:24	9:33	9:36	9:39	9:52	10:03	10:17	Can St. Joan Business C.	
Culligan	6:48	7:13	7:37						8:06		8:20				8:44														Culligan	
Dermofarm	6:50	7:14	7:38						8:09		8:21				8:45															Dermofarm
Top Cable	6:51	7:15	7:39						8:10		8:22				8:46															Top Cable
Salween Logística	6:52	7:16	7:40						8:11		8:23				8:47															Salween Logística
Sharp / Banc de Sabadell	6:53	7:17	7:41	7:49	7:54	8:00	8:05		8:17		8:27	8:34	8:39		8:47		9:01	9:07		9:18	9:22		9:35	9:38		9:53	10:04		Sharp / Banc de Sabadell	
Gonessa	6:53	7:17	7:41	7:50	7:55	8:01	8:06	8:12	8:18	8:24	8:29	8:35	8:40	8:48	8:48	8:56	9:02	9:08	9:13	9:19	9:23	9:29	9:36	9:39	9:44	9:54	10:05		Gonessa	
Gesthner	6:55	7:19	7:43						8:14		8:26				8:50															Gesthner
Sharp / Banc de Sabadell	6:56	7:22	7:46	7:51	7:56	8:02	8:07	8:13	8:19	8:24	8:29	8:36	8:41	8:53	8:51	9:02	9:05	9:11	9:19	9:22	9:28	9:34	9:35	9:40	9:49	9:55	10:06		Sharp / Banc de Sabadell	
Can St. Joan Business C.	6:59	7:23	7:23	7:53	7:58	8:04	8:09	8:16	8:21	8:30	8:31	8:38	8:43	8:54	8:51	9:02	9:05	9:11	9:19	9:22	9:28	9:35	9:39	9:45	9:50	9:56	10:07	10:18	Can St. Joan Business C.	
Deutsche Bank	6:59	7:23	7:23	7:53	7:58	8:04	8:09	8:16	8:21	8:30	8:31	8:38	8:43	8:54	8:51	9:02	9:05	9:11	9:19	9:22	9:28	9:35	9:39	9:45	9:50	9:56	10:07	10:18	Deutsche Bank	
Roche Diagnostics	7:01	7:24	7:48	7:54	7:59	8:05	8:10	8:19	8:22	8:31	8:32	8:39	8:44	8:55	8:52	9:03	9:06	9:12	9:20	9:23	9:27	9:36	9:40	9:43	9:51	9:57	10:08	10:19	Roche Diagnostics	
Hewlett Packard	7:01	7:25	7:49	7:55	8:00	8:06	8:11	8:20	8:23	8:32	8:33	8:40	8:45	8:56	8:53	9:04	9:07	9:13	9:21	9:24	9:28	9:37	9:41	9:44	9:52	9:58	10:09	10:20	Hewlett Packard	
Gimbernal / THAU	7:04	7:28	7:52	7:58	8:03	8:09	8:14	8:23	8:26	8:35	8:36	8:43	8:48	8:59	8:56	9:07	9:10	9:16	9:24	9:27	9:31	9:40	9:44	9:47	9:55	9:59	10:10	10:21	Gimbernal / THAU	
TVE / Novotel	7:05	7:29	7:53	7:59	8:04	8:10	8:15	8:24	8:27	8:36	8:37	8:44	8:49	9:00	8:57	9:08	9:11	9:17	9:25	9:28	9:32	9:41	9:45	9:48	9:56	10:00	10:11	10:22	TVE / Novotel	
Estació Sant Joan	7:06	7:30	7:54	8:00	8:05	8:11	8:16	8:25	8:28	8:37	8:38	8:45	8:50	9:01	8:58	9:09	9:12	9:18	9:26	9:29	9:33	9:42	9:46	9:49	9:57	10:01	10:12	10:23	Estació Sant Joan	

→ Un exemple: la Plataforma Logística de Saragossa

- El 2005 s'inaugura, en una cruïlla de la xarxa viària de la perifèria de Saragossa, al Polígon logístic PLAZA, actualment compta amb uns 12.000 treballadors/es
- Aprofitant el pas del bus de l'aeroport pel sector es va reconvertir en el bus del Polígon, aconseguint al voltant de 500.000 usuaris l'any

- S'ha integrat tarifàriament el bus del PLAZA, s'han ampliat els horaris, s'han col·locat més parades al polígon i ara compten amb marquesines.
- S'ha creat la Taula de mobilitat sostenible.
- Ha començat una campanya per promocionar el cotxe compartit.

■ Els plans de mobilitat sostenible (el pla d'acció)

- ***Recuperació i ampliació del transport col·lectiu d'empresa***
 - Garantir l'accés a tots els treballadors i treballadores d'un mateix centre de treball sense exclusions.
 - Mancomunar entre empreses el servei de bus per convertir-lo en el bus del polígon, parc empresarial, etc.
 - Garantir la intermodalitat amb altres serveis i modes de transport públic.
 - Revisar periòdicament els itineraris i horaris adequant-los a les noves necessitats.

■ Els plans de mobilitat sostenible (el pla d'acció)

- *Vehicle privat motoritzat*

- **Gestió sostenible de l'aparcament**

- Prioritzar l'aparcament gratuït per a persones amb minusvalideses, embarassades, cotxes compartits, treballadors/es amb nul·les o escasses possibilitats d'utilitzar alternatives, etc.
- Tarificar l'aparcament per finançar les actuacions de mobilitat sostenible.
- Reduir les places d'aparcament en l'espai públic i a l'interior de les empreses i acabar amb la impunitat.

■ Els plans de mobilitat sostenible (el pla d'acció)

- **Suport al cotxe compartit**

- Creació d'una agència del cotxe compartit que fomenti el servei i garanteixi els desplaçaments
- Creació d'una pàgina web per gestionar i promoure el cotxe compartit
- Garantir les millors places d'aparcament dins del recinte de les empreses
- Oferir incentius econòmics, vals de benzina, etc.
- Assegurar el retorn a casa, per exemple: mitjançant el pagament per part de l'empresa d'un taxi
- Crear un espai al portal web de mobilitat per posar-se en contacte amb els potencials usuaris del cotxe compartit

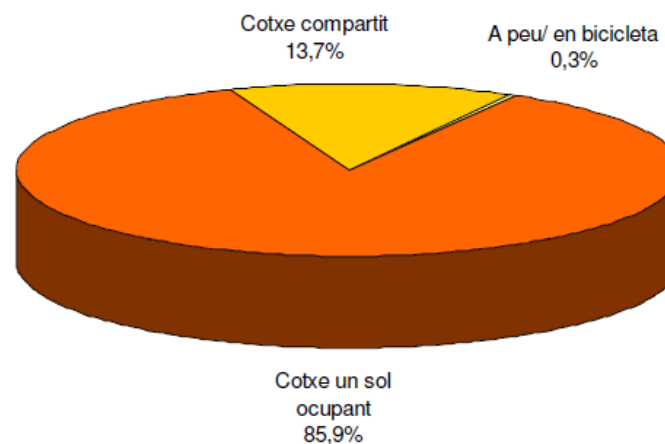

→ Un exemple: l'empresa Denso

- DENSO està localitzada a la comarca industrial del Bages, fabrica components per a l'automòbil i té una plantilla de **800 treballadors/es**
- La direcció de l'empresa, amb la implicació del comitè, va impulsar la **introducció del cotxe compartit**
- Es van reservar les places d'aparcament més properes a la porta de la planta, **el pàrquing verd**

- Semestralment l'empresa dóna 3 premis de 50 € en vals de benzina als treballadors/es que tenen més tiquets verds acumulats.
- La iniciativa va començar amb 15 places, que es van incrementar a 31 a causa de l'acceptació que va tenir entre els treballadors/es.

■ Els plans de mobilitat sostenible (el pla d'acció)

- ***Altres mesures:***

- Construir un portal web de mobilitat per informar de les alternatives a l'ús del vehicle privat i connectar amb el gestor de mobilitat per a queixes, suggeriments, consultes, etc.
- Incloure l'auditoria de la mobilitat al centre de treball per obtenir un certificat de gestió ambiental (EMAS o ISO).
- Campanya de difusió del pla de mobilitat i de conscienciació i sensibilització per al canvi d'hàbits.
- Elaborar una guia de mobilitat que reculli tota l'oferta de modes sostenibles per accedir als centres de treball.

→ Un exemple: la Ciutat de la Justícia de Barcelona

- La guia té com a objectiu **conscienciar i sensibilitzar** sobre els beneficis de la mobilitat sostenible i **informar** sobre tota l'oferta de modes sostenibles per accedir al nou equipament judicial.

Els avantatges de la mobilitat sostenible

Desplaçar-se de forma habitualment en transport públic, en bicicleta o a peu surt més a compte que fer-ho en vehicle privat. Perquè es...

- més eficient,
- més saludable,
- més segur,
- més equitatiu,
- més competitiu,
- i també més econòmic.

Una mobilitat més sostenible, per tant, beneficia el conjunt de la societat i especialment els treballadors i les treballadores que cada dia es desplacen per accedir al seu lloc de treball.

Comparació entre el cotxe i diferents mitjans de transport per a diversos indicadors ambientals

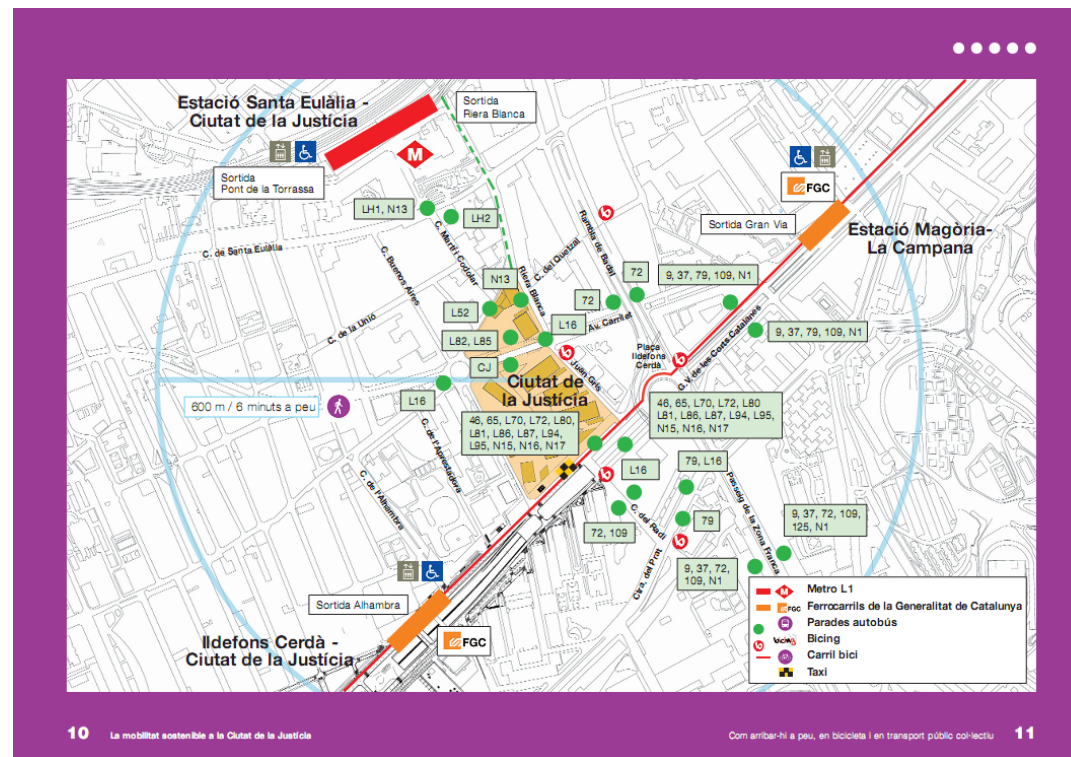
Indicador	Cotxe	Autobús	Bicicleta	Tren
Consum d'energia primària	100%	30%	0%	34%
Emissions de CO ₂	100%	29%	0%	30%
NO _x	100%	9%	0%	4%
HC	100%	8%	0%	2%
CO	100%	2%	0%	1%
Contaminació atmosfèrica total	100%	9%	0%	3%

El valor del cotxe es pren com a referència respecte a la resta.
Font: Guia metodològica para la implantación de sistemas de bicicletas públicas en España. IDAE

4 La mobilitat sostenible a la Ciutat de la Justícia de Barcelona i l'Hospitalet de Llobregat

- La guia conté un mapa de l'entorn amb informació de **tota l'oferta de mobilitat sostenible** per accedir a la nova Ciutat de la Justícia

■ Els plans de mobilitat sostenible (el seguiment)

□ Indicadors de control i seguiment del pla

- Avaluar el grau d'aplicació de les mesures proposades en el pla i, igualment, les conseqüències de l'execució de les mesures establertes en el pla de mobilitat. Això permetrà avaluar i revisar la validesa de les propostes i seguir els progressos.

□ Nomenar **Gestors de mobilitat**

- Responsables d'impulsar les actuacions del Pla de mobilitat en la gestió, el control, l'organització i seguiment de la mobilitat del centre de treball o polígon. Igualment, serà responsable de difondre les mesures de mobilitat sostenible.

- El context de la mobilitat
- Els accidents laborals de trànsit
- Els costos de l'accidentalitat
- La planificació i gestió de la mobilitat
- **El gestor de mobilitat**

■ El concepte i les funcions

Són els responsables d'impulsar les actuacions del Pla de mobilitat en la gestió, el control, l'organització i seguiment de la mobilitat del centre de treball o polígon. Igualment, serà responsable de difondre les mesures de mobilitat sostenible

Les funcions del gestor són:

- Executar les decisions de la Comissió de Mobilitat
- Garantir l'aplicació de les propostes del pla de mobilitat del polígon industrial
- Fer el seguiment de les actuacions dutes a terme i valorar el grau d'execució i de compliment

■ Les funcions (II)

- Realitzar accions de negociació amb els diversos agents públics i privats relacionats amb l'àmbit de la mobilitat amb l'objectiu d'impulsar l'execució de les propostes del Pla de mobilitat.
- Generar i transmetre adequadament la informació sobre la mobilitat al polígon (serveis de transport públic, bicicleta, etc.), i fer la distribució oportuna.
- Realitzar accions informatives, formatives i d'assessorament en relació amb el foment de la mobilitat sostenible als empresaris i als treballadors/es.
- Fer de nexa d'unió entre les diferents administracions i els operadors de transport públic.

■ Les funcions (III)

- Proposar mesures d'actuació en matèria de transport públic col·lectiu, mobilitat a peu i amb bicicleta, cotxe compartit i altres modes de transport que serveixin per millorar la mobilitat sostenible global del sistema.
- Impulsar i mantenir actius els canals de comunicació amb els agents de la comissió i els serveis d'informació amb els treballadors.
- Promoure l'edició de materials informatius i divulgatius sobre els serveis de transport del polígon, i la mobilitat sostenible en general.
- Habilitar una **OFICINA DE MOBILITAT** al centre de treball o polígon amb una prolongació virtual mitjançant Internet.

■ CONCLUSIONS (I)

Comptar amb un **Pla de mobilitat**, una **Mesa de mobilitat** i un **Gestor de mobilitat** als centres de treball és clau per a la prevenció dels accidents en els desplaçaments a la feina.

La cooperació dels diversos agents amb diferents interessos, però amb una responsabilitat compartida en el foment de la mobilitat sostenible i segura, és imprescindible per reduir la sinistralitat.

La implicació de les empreses és clau, per a això han de veure els avantatges socials, econòmics i ambientals que implica apostar per un nou model de mobilitat.

Les administracions públiques han d'actuar de intermediaris en el diàleg social i donar suport decididament amb les seves polítiques de gestió i infraestructures a la promoció de la mobilitat sostenible.

L'acció sindical reivindicativa i propositiva és un factor rellevant per impulsar actuacions per garantir el dret a la mobilitat sostenible i segura.

■ CONCLUSIONS (II)

Un marc legal favorable és un requeriment necessari per promoure la mobilitat sostenible

Una **política fiscal favorable als desplaçaments en modes sostenibles** és una eina que reforça aquesta opció per anar a la feina

Cal un **Observatori de la mobilitat** a la feina per avaluar i fer el seguiment de l'execució dels plans de mobilitat i la seva incidència en la reducció de la sinistralitat

HEM DE ACTUAR JA PER REDUIR LA SINISTRALITAT, MILLORAR LA QUALITAT DE L'AIRE, ATENUAR EL CANVI CLIMÀTIC, EVITAR L'EXCLUSIÓ SOCIAL I REBAIXAR LA FACTURA DEL TRANSPORT.

Manifestació reivindicant transport públic per anar a treballar a l'Aeroport del Prat de Barcelona any 2003

Moltes gràcies per la vostra atenció

Manel Ferri Tomàs

Secretaria de Salut Laboral i Medi Ambient de la CS CCOO

Àrea de mobilitat

Fernández de la hoz, 12

28010 - Madrid

Telèfon: 917028000

Telèfon: 659495446

mferri@ccoo.es

www.ccoo.es

<http://movilidad.istas.net>